

задовольняти власні потреби. Дана концепція логічно знаходить своє відображення в теоріях соціальної відповідальності бізнесу та міжнародних стандартах. Основними міжнародними стандартами, які регламентують соціальну відповідальність підприємств є стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність», Глобальний договір ООН та стандарт ISO-26000 «Керівництво з соціальної відповідальності». Відповідно до останнього стандарту соціальну відповідальність бізнесу можна розкрити як [3] добровільну ініціативу підприємства (підприємця) щодо відповідальності за вплив його рішень і діяльності на суспільство і довкілля через прозору та етичну поведінку, яка сприяє сталому розвитку, здоров'ю та добробуту суспільства. Вона реалізується за такими основними напрямками [3]: організаційне управління; права людини; трудові відносини; довкілля; добросовісні ділові практики; проблеми, пов'язані зі споживачами; соціально-економічний розвиток суспільства.

Таке бачення соціальної відповідальності підприємництва розкриває змістовне наповнення підприємницької діяльності із врахуванням тих соціальних результатів, які мають ним генеруватися.

Список використаних джерел:

1. Господарський Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. What Is Entrepreneurship? Definition and Guide for 2022 URL: <https://www.shopify.com/blog/what-is-entrepreneurship>
3. Стандарт ISO-26000 «Керівництво з соціальної відповідальності» URL: <https://www.iso.org/standard/42546.html>

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

Д. А. АРЗЯНЦЕВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

І. В. МАРЧУК, студент магістратури за спеціальністю 073 Менеджмент
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

В умовах посилення кризових явищ розвитку вітчизняної економіки визначення ресурсних можливостей має стати пріоритетним напрямом стратегії будь-якого суб'єкта господарювання. Тенденція залежності

економічного зростання від стану потенціалу очевидна, що підтверджується практикою господарювання.

Слід відмітити, що в економічній літературі поняття «можливості» слугує для розкриття широко вживаного термін «потенціал», який являє собою сукупність коштів, запасів, джерел, що є у наявності або можуть бути мобілізовані, приведені в дію, використані для досягнення мети. Таким чином, термін потенціал часто трактується як «можливості» чи «здатність», але у кожний певний момент часу можна позначити сукупність коштів, що визначають дану здатність чи можливість.

В економічній літературі існують два напрями дослідження ресурсного потенціалу як об'єкта: «ресурсне» та «результативне». Ресурсний напрямок розглядає ресурсний потенціал як сукупність ресурсів господарської ланки, оцінка ресурсного потенціалу зводиться до визначення вартості доступних ресурсів, а рівень використання ресурсного потенціалу визначається ставленням отриманого результату до обсягу використаних ресурсів [3, с.192]. В рамках «результативного» напрямку ресурсний потенціал розглядається як здатність господарської системи освоювати, переробляти ресурси для задоволення суспільних потреб, оцінка величини ресурсного потенціалу зводиться до оцінки максимального обороту, яке господарська ланка здатна зробити при даній кількості, якості та будову ресурсів.

Таким чином, поняття «ресурсні можливості» підприємства можемо розглядати в широкому та вузькому аспекті [1, с.256]. У широкому ресурсні можливості можна ототожнювати із поняттям ресурсний потенціал як сукупності ресурсів, здатних виробити визначену кількість матеріальних благ і послуг, обсягів продукції, отримання фінансових результатів та ін. Дійсно, в рамках натурально-речового аспекту вивчення ресурсів важко визначити відмінність між цими категоріями. У вузькому аспекті поняття «ресурсні можливості» розглядається крізь призму можливості цих ресурсів ефективно мобілізуватись у майбутньому [5, с.55].

Одним із способів більш ефективного використання ресурсних можливостей має стати пошук резервів їх економії на самих підприємствах. У зв'язку з цим ресурсозбереження має стати своєрідним елементом внутрішнього ресурсного потенціалу підприємства, поряд з рівнем розвитку техніки, технологій і трудового потенціалу.

Розробка ефективної системи управління інноваційним ресурсозбереженням на підприємстві набуває важливого значення в умовах світового зростання цін на енергоносії органічного походження, високих

темтів науково-технічного прогресу, виведення економіки на якісно новий рівень ресурсозбереження за рахунок розробки, освоєння та впровадження нових поколінь техніки, технології та матеріалів. Враховуючи реалії сьогодення можемо запропонувати наступні «розумні технології» нарощування ресурсних можливостей промислових підприємств [4] (табл.1).

Ресурсозбереження є важливим резервом підвищення ефективності виробництва. Виходячи з цього, потрібна концепція ресурсозбереження як головна та першочергова складова концепції розвитку підприємства. За рахунок ресурсозбереження можна істотно підняти рівень виробництва з урахуванням підвищення якості товарів та послуг, а також покращити стан навколишнього середовища.

Таблиця 1 – «Розумні технології» нарощування ресурсних можливостей підприємства

Заходи	Характеристика	Ефект
1	2	3
Комплексне управління ресурсами підприємства - ERP	Інтеграція виробництва та операцій, управління трудовими ресурсами, фінансового менеджменту й управління активами, орієнтована на безперервне балансування та оптимізацію ресурсів підприємства за допомогою спеціалізованого інтегрованого пакета прикладного програмного забезпечення, що забезпечує загальну модель даних і процесів для всіх сфер діяльності	Висока прозорість бізнесу, зростання якості інформації, яку отримує менеджмент і збільшення швидкості прийняття управлінських рішень. Передбачення можливих проблем у технічному устаткуванні, що дозволить своєчасно їх запобігти
Розумний офіс	Сучасний формат приміщення, оснащеного інтегрованими інженерними системами, інтелектуальним мультимедійним комплексом та інформаційними системами для комфортної та ефективної роботи компанії.	Комфорт, безпека та економія ресурсів.
Розумний моніторинг енергії будівель	Розробляється і впроваджується автоматизована система обліку споживання ресурсів, яка визначає скільки електроенергії, теплоенергії і води споживає будівля. Інтенсивність роботи кліматичних установок автоматично коригується залежно від зовнішньої і внутрішньої температури, а також з урахуванням кількості людей в приміщенні, динаміки показань температурних датчиків, часу доби.	В цілому по об'єкту потенціал ресурсозбереження, який може бути досягнутий за рахунок установки автоматизованої системи управління, за різними підсистемами становить від 5 до 30%.

Продовження таблиці 1

1	2	3
Цифрові інструменти обліку наявності та руху ресурсів	Штрихове кодування економічної інформації застосовується у різних видах діяльності, зокрема у виробництві кодуванню та маркуванню підлягають деталі, вузли, комплектуючі і т.д. з метою автоматизації процесу виробництва; готові вироби для зберігання і транспортування; технологічні та комерційні документи; транспорт	Автоматизація обліку та інвентаризації ресурсів та товарів на складі. Зменшення трудомісткості процесів. Попередження шахрайств

Примітка. Пропозиції автора.

Високі вимоги до ресурсоефективності передбачають оновлення технологій та обладнання, використання інноваційних підходів у зміні структури використання традиційних, альтернативних та відновлюваних джерел енергії в процесах виробництва, використання відходів, заміну сировини дешевшим і доступним. Крім того, розвиток системи управління ресурсозбереженням передбачає необхідність дотримання наступних вимог [2, с.67]:

1. Визнання важливості процесів ресурсозбереження та відображення цього в цілях та стратегічних планах розвитку підприємства.

2. Розуміння можливих вигод у вигляді економічного, соціального та екологічного ефекту, що одержуватиметься підприємством під час проведення політики ресурсозбереження.

3. Виконання розрахунків, що дозволяють оцінити сумарні витрати, пов'язані з проведенням ресурсозберігаючих заходів, а також запобігання економічним збиткам, що отримуються внаслідок впровадження цих заходів.

4. Перевірка системи управління ресурсозбереження на адекватність поставленим цілям підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства та покращення якості навколишнього природного середовища.

5. Забезпечення ефективної мотивації, впровадження демонстраційних та тренінгових програм із ресурсозбереження.

6. Забезпечення розвитку системи управління відходами, сприяння рециркуляції та зниження залежності від невідновних джерел енергії.

Таким чином, функціонування за умов обмеженості ресурсів ставить перед підприємством якісно нові вимоги у підходах до управління ресурсним

потенціалом підприємством, які передбачають його орієнтацію на впровадження ресурсної стратегії.

Список використаних джерел:

1. Семенова Т. В., Кравченко С. О. Оцінка економічного потенціалу підприємства в сучасних умовах. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності*: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30–31 берез. 2020 р.) / МОН України, Нац. металург. акад. України, Нац. тех. ун-т «Дніпровська політехніка», Полтав. держ. аграр. акад. Дніпро : НМетАУ, 2020. С. 255–259.

2. Стратегічне управління ресурсним потенціалом підприємства. URL: <https://en.ppt-online.org/119884>

3. Терещенко І. Ресурсний потенціал підприємства: функції та структура. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2012. Вип. 2 (58). С. 191–196.

4. Шатілова О. В., Шишук Н. О. Вплив цифрових технологій на управління бізнес-організацією. *Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 14–15 трав. 2020 р.). Запоріжжя : ЗНУ, 2020. С. 94–96.

5. Штихан Н. В., Беззубко Л. В. Аналіз економічного потенціалу підприємства. *Збірник наукових праць Донбаської національної академії будівництва і архітектури*. 2019. Вип. 4 (18). С. 54–60.

СТАРТАПИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

І. О. ТАРЛОПОВ, канд. екон. наук, доцент

М. О. ДЕНИСОВА, студентка

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

У сучасному світі все частіше чути слово «стартап». У такій формі було створено багато відомих компаній, які згодом стали гігантами ринку. Сьогодні їхні імена відомі у всьому світі – Amazon, Google, Facebook тощо.

На даний момент стартапи класифікуються на основі характеру ринку, поведінкової стратегії чи ступеню наукомісткості. Всі вони так чи інакше проходять ряд послідовних етапів розвитку, починаючи від народження бізнес-ідеї до інтеграції на ринок і подальшого розвитку. Для кожного з них характерні певні завдання.

Стартап – це бізнес-структура, заснована на революційних інноваціях, яка спрямована на вирішення конкретної проблеми шляхом надання нового